

„A modern kapitalizmus összehasonlító elemzése” Speciális kutatószeminárium

2012. június 6.

**A szeminárium vezetője Kornai János emeritus professzor,
Összehasonlító Gazdaságtan Tanszék janos.kornai@uni-corvinus.hu
A tárgyfelelős asszisztense Rosta Miklós tanársegéd,
Összehasonlító Gazdaságtan Tanszék miklos.rosta@uni-corvinus.hu**

Tájékoztató a tantárgy tartalmáról és a részvétel feltételeiről

Tartalom

A kutatószeminárium azokkal a kérdésekkel foglalkozik, amelyekről Kornai János professzor a 2011/2012-es tanév első félévében előadássorozatot tartott „Gondolatok a kapitalizmusról” címmel. Az előadássorozat háttérül az előadó azonos című, 2011-ben megjelent könyve szolgált.

A szeminárium valamennyi résztvevőjének egy-egy folyóirat-terjedelmű tanulmányt kell írnia. A tanulmányt a szerző írásban beadja, majd a szeminárium összejövetelén előszóban is előadja. Az előadást vita követi. A szemináriumon résztvevő hallgató kezdeményezi a téma kiválasztását, lehetőleg olyan tárgykörben, amellyel egyébként is foglalkozik. (Pl. közvetlenül kapcsolódik a mesterfokozat vagy a doktori fokozat elnyerésére írandó disszertáció témájához.) Ugyanakkor ki kell elégítenie egy másik feltételt is: szervesen kapcsolódnia kell a „Gondolatok a kapitalizmusról” könyvben és a 2011-es előadássorozatban tárgyalt kérdésekhez. A téma végleges kijelöléséhez a szeminárium vezetőjének jóváhagyása szükséges.

A részvétel feltételei

Kis létszámú csoportot szervezünk, amelynek vitáiban mindenki szóhoz juthat. A tervezett létszám 15-20 fő; 20 fő a maximum.

A szeminárium vezetője fenntartja magának azt a jogot, hogy a kurzus iránt érdeklődő diákok közül maga válassza ki azokat, akiket a szemináriumra meghív. Minden érdeklődővel személyesen kíván megismerkedni, beszélgetni akar kutatási terveikről és – amennyiben a szemináriumon részt vennének – beszélgetni akar tanulmányuk témájáról. A Neptun rendszerbe kizárólag azon hallgatók regisztrálhatnak, akik teljesítik a kurzus lentebb olvasható részvételi feltételeit, illetve részt vettek egy személyes beszélgetésen a tárgyfelelőssel.

A részvétel feltételei:

1. Általában mesterképzős, ill. Ph.D fokozatra készülő doktoranduszok részvételét várjuk. Sor kerülhet, különleges, kivételes esetekben, utolsó éves alapképző hallgató felvételére.

2. Általában csak olyan hallgatókat veszünk fel, akik részt vettek Kornai János tavalyi kurzusán. Ettől a feltételtől is, kivételesen, eltekinthetünk, ha a részt venni szándékozó hallgató meggyőzően be tudja mutatni, hogy járatos a szeminárium témakörében.

3. A szeminárium vezetője, Kornai János természetesen vitathatónak tartja egész életművének, és ezen belül utolsó könyvének valamennyi állítását. Számos fórumon végbemehet munkáinak bírálata, a vele folytatott vita. Viszont erre a kutatószemináriumra azokat a hallgatókat hívja meg, akik rokonszenveznek a munkáiban kifejtett gondolatokkal és megközelítéssel. Ez persze nem jelenti azt, hogy a szeminárium résztvevői ne vitatkozhatnak Kornai János egyik vagy másik véleményével vagy megfogalmazásával. A szemináriumvezető örömmel üdvözli munkáinak konstruktív bírálatát az összejöveteleken. Ám elvárja: csak azok jelentkezzenek a szemináriumra, akik affinitást éreznek a gondolatai iránt, más szóval nincsen alapvető ellenvéleményük a szemináriumvezető tudományos eszmevilágával, tudomány-filozófiai álláspontjával szemben. Olyan tanuló közösséget szeretne kialakítani, amelyet közös eszmék, az egymás iránt érzett szellemi rokonszenv kapcsol össze.

Kredit, osztályzás

Amennyiben a résztvevő kreditre tart igényt, a Kari Tanács döntése értelmében általában 3 kreditet kaphat e tantárgyért. A doktori iskolák ehhez képest még módosíthatják az elnyerhető kreditek számát.

A kredit elnyerésének feltétele: a szemináriumvezetővel megállapodott témában a hallgató írásban benyújtotta és szóban előadta tanulmányát. A tanulmányt a szeminárium vitája után a szemináriumvezető elfogadhatónak minősítette.

Ezen túlmenően a hallgatók munkáját „megfelelt” és „kiválóan megfelelt” minősítéssel értékeljük. Mindenki, aki a kreditet megkapja, egyúttal megkapja legalább a „megfelelt” minősítést. A legjobbak „kitűnően megfelelt” minősítést kapnak. A Neptun rendszerben a „megfelelt” minősítés „jó” (azaz 4-es) osztályzatként, a „kiválóan megfelelt” minősítést pedig „jeles” (azaz 5-ös) osztályzatként fog megjeleníteni. Akik nem teljesítik a kreditszerzés feltételeit, „nem megfelelt” minősítést kapnak, amely a Neptun rendszerben elégtelen osztályzatként fog megjeleníteni.

A résztvevők kiválasztásának algoritmusai

A szeminárium vezetője első körben azokhoz fordult, akik a tavalyi előadássorozat végén a kredit megszerzése céljából vizsgadolgozatot adtak be, és arra „kiválóan megfelelt” minősítést kaptak. Ebből a csoportból eddig 9 hallgatót vettünk fel.

Egy további hallgatót, aki részt vett ugyan a tavalyi kurzuson, de nem adott be vizsgadolgozatot, felvettünk, mert egy – a kutatószeminárium témakörébe szervesen beilleszkedő – kiváló TDK dolgozattal bizonyította a részvételre való alkalmasságát.

A jelen pillanatig, 2012. június 6-ig tehát 10 fő részvétele dőlt el. Van tehát lehetőség további felvételekre. A további szelekció a következő algoritmus szerint zajlik majd le:

Második körben a szemináriumvezető azokkal a hallgatókkal beszél, akiknek részvétele nem került szóba az első körben, és már regisztráltak a Neptunon. Ezeknek a hallgatóknak egy körlevelet küldtünk, amelyhez mellékeljük a jelen tájékoztatást. Felkértük ezeket a hallgatókat, hogy a teljesebb információ birtokában gondolják át újra: fenntartják-e részvételi szándékukat. Aki kitart szándéka mellett, annak jelentkeznie kell a szemináriumvezetőnél, személyes beszélgetésre. Ezek után dől majd el, hogy a szeminárium vezetője kit vett ebből a körből a szeminárium hallgatói közé.

A második kör végén megállapítjuk: együtt áll-e a kívánatos létszám. Ha igen, akkor a résztvevők szelekciója lezárult. Ha a kívánatos létszám még nem töltődött fel, akkor megindul a toborzás harmadik köre, előreláthatólag a Neptun portál igénybevitelével.

A szeminárium formája

Hetenként egyszer találkozunk; egy-egy összejövetel 80 percet tart. Minden összejövetelen megvitatjuk egy-egy hallgató tanulmányát. Kb. 20-25 gépelt oldalas, tehát folyóiratcikkek-terjedelmű tanulmányokat kell készíteni. Ennek írásban rendelkezésre kell állnia minden résztvevő számára hozzáférhető módon, legkésőbb két héttel azelőtt, hogy a szemináriumon napirendre kerül. A szeminárium minden tagja előre elolvassa a tanulmányt. A szerzőnek tanulmányát előszóban is elő kell adnia. Erre kb. fél órát kap. Utána megvitatjuk a dolgozatot.

Az első hozzászóló a résztvevők soraiból előre felkért „referens” lesz, aki kb. 10 percen értékeli az előadást. Utána a többi résztvevő teszi meg észrevételeit. A dolgozathoz Kornai János és Rosta Miklós is hozzászól. A szeminárium végén a szeminárium vezetője vagy asszisztense összefoglalja a vita eredményeit.

Egy-egy összejövetel 9.40-kor kezdődik és 11.00-kor fejeződik be.

A tanítás helyéről idejében értesíteni fogjuk a résztvevőket.

Menetrend

Nyáron folyik és le is zárul a résztvevők szelekciója. A tanév hivatalos megnyitójakor a szeminárium résztvevőinek köre már kialakult.

A szelekció összekapcsolódik a tanulmánytémák megvitatásával. Biztosítani akarjuk, hogy a szeminárium első 3-4 tanulmánya-előadása még a nyár folyamán, ill. a tanév legelején elkészüljön. A további előadások sorrendje majd menet közben alakul ki.

A szemináriumvezető a személyes beszélgetések során mindenkivel külön-külön megállapodik, mikor nyújtja be témajavaslatát és milyen határidőt vállal a tanulmány elkészítésére.

A szeminárium 2012. szeptember 19-én tartja első összejövetelét. Az első alkalommal „munkaértekezletet” tartunk, amelyen megbeszéljük a munka szervezeti, didaktikai és adminisztratív kérdéseit, és megállapodunk az előadások sorrendjében. Az első hallgatói előadásra a szeptember 26-i összejövetelen kerül sor.